

Yerel Kat?l?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yerel Kat?l?m Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33244>

Özet

Yerel Katılım Ölçeği, bireylerin yerel yönetim süreçlerine yönelik farkındalıkların, takibini ve aktif katılım düzeylerini ölçmek amacıyla 2020 yılında Ceray Aldemir ve Eda Şen tarafından geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, 18 maddeden oluşmakta olup, temel olarak üç faktörlü bir yapıya sahiptir: **Farkındalık**, **Takip ve Aktif Katılım**, ve **Geri Bildirim**. Ölçeğin geliştirme çalışmaları, Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizleri ile desteklenmiş ve iç tutarlılık katsayıları yeterli düzeyde bulunmuştur. Bu araç, sosyal bilimler alanında yerel katılım dinamiklerini araştırmada önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yerel Katılım, psikometri, Farkındalık, Geri Bildirim, Geçerlik, Güvenirlilik, Faktör Analizi

Yazarlar

Ceray ALDEMİR, Eda ŞEN

Amaç

Yerel Katılım Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin yerel yönetimlerin faaliyetlerine ne ölçüde katıldıklarını, bu faaliyetleri ne kadar yakından takip ettiklerini ve bu süreçlere ne düzeyde geri bildirim sağladıklarını sistematik ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Ölçek, yerel yönetimlerin etkinlik ve verimlilik düzeylerini halkın perspektifinden değerlendirmeye olanak tanır.

Bu ölçek, özellikle yerel yönetimler, sosyal politika ve kamu yönetimi alanlarında çalışan araştırmacılar için tasarlanmıştır. Elde edilen veriler, yerel düzeyde **katılımcı demokrasi** mekanizmalarının etkinliğini artırmaya yönelik stratejilerin geliştirilmesine katkıda bulunmayacak hedefler.

Yapısal Kavram

Ölçek, bireylerin yerel yönetimlere yönelik davranışsal ve bilişsel eğilimlerini kapsayan **Yerel Katılım** kavramını ölçmektedir. Bu yapı, üç temel alt boyutta ele alınmaktadır:

Farkındalık: Bireyin yerel yönetim faaliyetleri ve kararları hakkında bilgi sahibi olma düzeyini ifade eder.

Takip ve Aktif Katılım: Bireyin yerel yönetim süreçlerini düzenli olarak izlemesi ve bu süreçlere doğrudan müdahil olması (örneğin toplantılara katılma) eylemlerini kapsar.

Geri Bildirim: Bireyin yerel yönetim hizmetleri veya kararları hakkında eleştiri, öneri veya destek sunma istekliliğini ve eylemlerini ifade eder.

Bu üç faktör, yerel düzeydeki sivil katılımın çok boyutlu doğasını temsil etmekte ve yalnızca pasif bilgi edinimi yerine aktif vatandaşlık rollerini vurgulamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerliliği, kapsamlı istatistiksel yöntemler kullanılarak incelenmiştir. Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Açıklayıcı Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin 18 madde ve üç temel faktörden oluşan yapısını desteklemiştir. Bu faktörler, teorik beklentilerle uyumlu olarak "Farkındalık", "Takip ve Aktif Katılım" ve "Geri Bildirim" olarak adlandırılmıştır. Elde edilen bu üç faktörlü model, daha sonra Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiş ve modelin verilere uygunluğu doğrulanmıştır. Bu bulgular, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı başarıyla bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

Güvenirlilik

Yerel Katılım Ölçeği'nin iç tutarlılığı ve güvenilirliği, madde analizi ve Cronbach's Alfa katsayıları kullanılarak değerlendirilmiştir. Yapılan analizlerde, tüm maddelerin alt %27'lik ve üst %27'lik gruplar arasındaki farklılıkları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < .001$), bu da maddelerin ayrırt edicilik gücünün yüksek olduğunu göstermektedir.

Faktörlerin iç tutarlılık katsayıları (Cronbach's Alfa) aşağıdaki gibi hesaplanmıştır:

Farkındalık Faktörü: $\alpha = .72$

Mesleki Takip ve Aktif Katılım Faktörü: $\alpha = .90$

Geri Bildirim Faktörü: $\alpha = .71$

Tüm faktörler için hesaplanan katsayılar, sosyal bilimler araştırmaları için genel kabul görmüş güvenilirlik sınırlarının üzerindedir (genellikle .70 ve üzeri kabul edilir). Bu sonuçlar, Yerel Katılım Ölçeği'nin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip, güvenilir bir ölçme aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için kullanılan Faktör Analizi prosedürleri, ölçek geliştirme sürecinin kritik bir aşamasını oluşturmaktadır. Başlangıçta uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), 18 maddenin üç ana faktör altında toplandığını göstermiştir.

AFA sonucunda ortaya çıkan üç faktörlü yapının model uyumu, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. DFA, teorik olarak belirlenen bu üç faktörlü yapının (Farkındalık, Takip

ve Aktif Katılım, Geri Bildirim) toplanan verilerle ne ölçüde uyumlu olduğunu belirlemiştir. DFA sonuçları, modelin iyi bir uyum sergilediğini ve ölçek yapısının güçlü bir şekilde doğrulandığını göstermiştir. Bu metodolojik yaklaşım, ölçeğin yapı geçerliliğini güçlendiren sağlam bir temel sunmaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme

Format: 18 madde ve 3 faktörden oluşan bir kendini değerlendirme ölçeğidir.

Derecelendirme: 5'li Likert Ölçeği kullanılmaktadır (1 - "hiçbir zaman" ile 5 - "her zaman" arasında değişen yanıt seçenekleri).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Yetişkin Popülasyon

Yaş Grubu: Belirtilmemiştir (Çalışma, genel olarak yetişkin katılımcılar üzerinde yürütülmüştür).

Popülasyon Detayları: Çalışmanın yapıldığı örneklem detayları kaynak makalede yer almaktadır.

Test Metodolojisi: Yapı geçerliliği AFA ve DFA ile, güvenilirlik ise Cronbach's Alfa iç tutarlık katsayısıyla değerlendirilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [yerel-katilim-olcegi-toad.pdf](#)

Anahtar Kelimeler

Yerel Yönetim, Sivil Katılım, Faktör Yapısı, İç Tutarlılık, 5'li Likert, Aldemir ve Şen

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ceray ALDEMİR

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Yayınlanmamıştır.

Kurum E-posta Adresleri: Yayınlanmamıştır.

Yazma Adresi: Yayınlanmamıştır.

İzinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Aldemir, C. ve ?en, E. taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilm? ve ge?erlik/güvenirlik çal??mas? ayn? y?l yay?mlanm??t?. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar Ceray Aldemir ile ileti?ime ge?ilerek teyit edilmelidir. Ölçek, akademik kullan?m için tasarlanm??t?r.

Test Y?l?: 2020

Kaynaklar

Aldemir, C. ve ?en, E., (2020), Yerel Kat?l?m Ölçe?i ge?erlik ve gu?venirlik çal??mas?. *Atatürk U?niversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 34(4), 1473-1490.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

DOI Referans?: <https://doi.org/10.16951/atauniiibd.760978>

Yerel Kat?l?m Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?. Yalnızca ölçe?in 18 maddeden olu?tu?u belirtilmi?tir.

Ölçek 18 maddeden ve 3 faktörden olu?maktadır.